

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 858

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 3 juni 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Huishoudelijk en bedrijfsafval - Storten en verbranden

Vlaanderen streeft ernaar om zo weinig mogelijk huishoudelijk en bedrijfsafval te storten en te verbranden. Volgens het regeerakkoord is het doel zelfs een gefaseerde afbouw van afvalverbranding. Maar volgens de CE-monitor is de hoeveelheid Vlaams afval dat verbrand, meeverbrand of gestort wordt, van 2012 tot 2019 relatief stabiel gebleven.

1. Hoeveel Vlaams huishoudelijk en daarmee gelijkgesteld bedrijfsafval werd in de jaren 2020 en 2021 nog gestort? Hoeveel in het totaal, hoeveel per Vlaming?
2. Hoeveel Vlaams huishoudelijk en daarmee gelijkgesteld bedrijfsafval werd in de jaren 2020 en 2021 nog verbrand? Hoeveel in het totaal, hoeveel per Vlaming?
3. Hoeveel Vlaams huishoudelijk afval en daarmee gelijkgesteld bedrijfsafval werd afgevoerd naar het buitenland om daar gestort of verbrand te worden? Hoeveel in het totaal, hoeveel per Vlaming?
4. Hoeveel Vlaams huishoudelijk afval en daarmee gelijkgesteld bedrijfsafval werd gerecycleerd? Hoeveel in het totaal, hoeveel per Vlaming?
5. Hoeveel Vlaams huishoudelijk organisch afval en daarmee gelijkgesteld bedrijfsafval werd gecomposteerd? Hoeveel in totaal, hoeveel per Vlaming?
6. Hoeveel bedrijfsafval werd er in 2020 en 2021 nog gestort ?
7. Hoeveel bedrijfsafval werd er in 2020 en 2021 nog verbrand?
8. Zijn deze resultaten voor de minister bevredigend? Ligger we op schema om tot een circulaire Vlaamse economie te komen? Of wil de minister nog extra maatregelen nemen om dit proces te versnellen?

ANTWOORD

op vraag nr. 858 van 3 juni 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. In 2020 werd er in Vlaanderen 16.167 ton – d.i. 2,4 kg/inw. - huisvuil (telkens inclusief kleine hoeveelheden afval van bedrijven die samen met de huishoudelijke ronde worden ingezameld, dus vergelijkbaar bedrijfsafval), grofvuil en gemeentevuil gestort. Deze hoeveelheid bestaat uit brandbaar (2.069 ton) en niet brandbaar afval (14.098 ton).
In 2021 werd er 11.260 ton – d.i. 1,7 kg/inw. - huisvuil, grofvuil en gemeentevuil gestort, waarvan 815 ton brandbaar en 10.445 niet brandbaar.
2. In 2020 werd er in Vlaanderen 859.350 ton – d.i. 129,6 kg/inw.- huisvuil, grofvuil en gemeentevuil verbrand.
In 2021 bedroeg deze hoeveelheid 826.289 ton of 124,2 kg per inwoner.
3. Vlaanderen past voor de eindverwerking van huishoudelijk afval het principe van zelfvoorziening toe. Dit houdt in dat al het huishoudelijk afval in Vlaanderen zelf verbrand of gestort dient te worden. De uitvoer van dit afval voor storten of verbranden wordt dan ook niet toegestaan.
4. Van het Vlaams huishoudelijk afval (incl. kleine hoeveelheden afval van bedrijven die samen met de huishoudelijke ronde worden ingezameld) is in 2020 2.077.004 ton afval gerecycleerd (incl. compostering), dit komt overeen met 312 kg afval per inwoner. Dit omvat het afval dat rechtstreeks naar een inrichting voor recyclage en/of compostering is afgevoerd. Afval dat wordt afgevoerd naar een inrichting voor mechanische-biologische behandeling of een andere voorbehandeling (90.698 ton; 14 kg/inw.) is hier niet meegerekend, hoewel hiervan een deel nog wordt gerecycleerd.
5. Van het Vlaams huishoudelijk afval (incl. kleine hoeveelheden afval van bedrijven die samen met de huishoudelijke ronde worden ingezameld) is in 2020 663.254 ton afval gecomposteerd en/of vergist, dit komt overeen met 100 kg afval per inwoner van Vlaanderen.
6. De OVAM maakt hier een onderscheid tussen brandbare afvalstoffen die aan het vol heffingstarief worden gestort en zeer specifieke brandbare recyclageresidu's die aan een verlaagd heffingstarief gestort worden.
In 2020 werd er 13.698 ton brandbaar afval gestort aan het vol tarief. Deze hoeveelheid nam in 2021 af tot 11.260 ton. De brandbare afvalstoffen die gestort worden aan het vol tarief zijn in hoofdzaak afvalstoffen die omwille van welbepaalde fysische eigenschappen technisch niet verwerkt kunnen worden in de bestaande verbrandingsinstallaties.
Daarnaast worden er ook nog enkele brandbare recyclageresidu's gestort aan een verlaagd heffingstarief om recyclage te bevorderen. Het gaat hierbij om zeer specifieke afvalstoffen die ontstaan uit recyclagetechnieken, meer bepaald het residu van post-shredderactiviteiten, glasresidu's, lompenresidu's en residu's van brekers. Voor deze stoffen wordt storten momenteel als BBT aanvaard en dan ook met een verlaagd heffingstarief gefaciliteerd. In 2020 werd er zo 173.383 ton brandbaar residu gestort aan een verlaagd heffingstarief. In 2021 bedroeg deze hoeveelheid 147.072 ton.

Het grootste deel van het afval dat gestort wordt bestaat uit niet brandbare afvalstoffen waarvoor het storten de best beschikbare techniek is en die dan ook aan een verlaagd heffingstarief gestort kunnen worden. Voorbeelden hiervan zijn asbestafval, bagger- en ruimingsspecie en afval van bodemsaneringsprojecten.

De OVAM rapporteert hierover op kwartaalbasis in het rapport 'Tarieven & capaciteiten en Milieuheffingen'.

7. In 2020 werd er 1.290.670 ton bedrijfsafval (m.u.v. gevaarlijk afval, houtafval, slib en niet-risicohoudend medisch afval) verbrand. Deze hoeveelheid nam toe tot 1.426.056 in 2021.

De OVAM zal zich verder inzetten om deze hoeveelheid bedrijfsafval dat naar verbranding gaat opnieuw te reduceren ten voordele van recycling of hergebruik. De instrumenten hiertoe werden recent aangescherpt met o.a. de verhoging van het heffingstarief voor de verbranding van bedrijfsafval (van kracht sinds 1 januari 2022) en de nieuwe regels rond inzameling van bedrijfsrestafval (van kracht sinds september 2021). Die nieuwe regels verplichten inzamelaars van bedrijfsrestafval om het afval van hun klanten te controleren op sorteerfouten en non-conformiteiten te registreren om gerichtere handhaving mogelijk te maken. Bovendien moet in sommige gevallen het bedrijfsrestafval ook aan resultaatsvoorschriften voldoen vooraleer het wordt afgevoerd naar verbranding, waardoor soms nasortering noodzakelijk is indien het afval aan de bron niet voldoende werd gesorteerd.

8. Vlaanderen is en blijft een topregio wat betreft sorteren en recyclen. Dat neemt niet weg dat onze ambities om nog beter te doen inderdaad heel hoog zijn. In het Vlaams klimaatplan hebben we afgesproken om het huishoudelijk restafval verder te laten dalen naar 100 kg per inwoner tegen 2030. Dat is nog een extra daling van zo'n 30% tegenover de situatie van de afgelopen jaren. Het restafval van bedrijven moet naar beneden met een gelijkaardig percentage. Die daling van het restafval moet inderdaad tegen 2030 ook kunnen zorgen voor een afbouw van de afvalverbrandingscapaciteit.

Om die ambities te kunnen waarmaken, zal het beleid nog versnellen. Het nieuwe uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval voor de periode 2023-2030 zet daarvoor de lijnen uit. De ontwerptekst van dit plan is momenteel in openbaar onderzoek. Daarnaast kan ook verwezen worden naar de werking van Vlaanderen circulair en de investeringen in innovatieve recycling via de recycling hub.